

Проект!

МОТИВИ КЪМ ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКОТО ГРАЖДАНСТВО

Законопроектът е разработен в изпълнение на Раздел 1 „Законодателни дейности и адаптация на нормативната уредба“, Мярка 1.4 от Плана за действие на Република България за прилагане на Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, приет с Решение № 49 на Министерския съвет от 2019 г.

На 29 март 2017 г. Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия информира Европейския съвет за намерението си да се оттегли от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, като по този начин официално беше открита процедурата по член 50 от Договора за Европейския съюз. След няколкократно отлагания, членството на Обединеното кралство приключи на 31 януари 2020 г. в 23 ч. (01 ч. на 1 февруари, българско време) при спазване на изискванията на чл. 50, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, като Съюзът договори и сключи споразумение, с което се определиха редът и условията за оттеглянето на Обединеното кралство, вземайки предвид рамките на бъдещите ѝ отношения със Съюза. Това споразумение беше договорено в съответствие с член 218, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

В Официален вестник на Европейския съюз, L 029 от 31 януари 2020 г., беше публикувано Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия. Споразумението за оттегляне влезе в сила на 1 февруари 2020 г. съгласно процедурата, предвидена в чл. 50 на Договора за Европейския съюз. С влизането в сила на Споразумението Обединеното кралство се превръща в трета страна, която е обвързана с правото на ЕС до края на преходния период, предвиден в чл. 126 от Споразумението. Той започва да тече на 1 февруари 2020 г. и трябва да приключи на 31 декември 2020 г., но може да бъде удължен с до две години, ако за това има общо съгласие между Европейския съюз и Великобритания. Споразумението за оттегляне поражда правни последици както за Обединеното кралство, така и за Европейския съюз и държавите членки, като юридическите и физическите лица могат да се позовават пряко на разпоредбите, съдържащи се или посочени в Споразумението (чл. 4). За постигането на плавен преход при напускането на Европейския съюз в Споразумението е заложено правата на гражданите на Обединеното кралство и на Европейския съюз да продължат да се прилагат в максимален обем по време на преходния период.

Основната цел на законопроекта е да осигури правна яснота относно прилагането на онези разпоредби на Закона за българското гражданство, които се отнасят до Обединеното кралство като държава членка на Европейския съюз, както по време на преходния период така и след изтичането му. Споразумението за оттегляне не съдържа правила за уреждането на въпросите, свързани с придобиване и освобождаване от гражданство, като уреждането им е оставено в компетентността на отделните държави.

Законът за българското гражданство предвижда възможност за придобиване на българско гражданство от лице, което не е български гражданин, ако към датата на подаване на молбата за натурализация отговаря на посочените в чл. 12, ал. 1 от закона условия. Едно от тези условия е лицето да е освободено от досегашното си гражданство или да бъде освободено от него към момента на придобиване на българско гражданство. В ал. 2 на чл. 12 са изброени лицата, за които не се прилага изискването за освобождаване от досегашното им гражданство, като между тях са посочени гражданите на държава членка на Европейския съюз, на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.

До датата на напускане на Европейския съюз от страна на Обединеното кралство за неговите граждани, които кандидатстваха за придобиване на българско гражданство, не се прилагаше изискването за освобождаване от досегашното им гражданство. След оттеглянето обаче те ще трябва да се освободят от досегашното си гражданство, за да придобият българско гражданство, тъй като ще бъдат третирани като граждани на държава, която не е членка на Съюза.

С настоящия проект на закон се създава правило в полза на британски граждани, подали молби за придобиване на българско гражданство по реда на Закона за българското гражданство преди края на преходния период. Съгласно него те ще се ползват с правата на граждани на държава членка на Европейския съюз до приключване на производството, започнало с молба, подадена преди изтичане на преходния период.

Британските граждани, които подадат молби за придобиване на българско гражданство след изтичане този период, ще следва да се откажат от своето британско гражданство.